

Nr 26.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1954/55 under statens allmänna fastighetsfond m. m., i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Statens allmänna fastighetsfond.

1:o) Nybyggnad vid Frescati för Sveriges geologiska undersökning m. m. I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten (bilaga 31, punkt 1, s. 1—4 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1954) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 1 610 000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har hemställt om anslag med (1 525 000 + 85 000 =) 1 610 000 kronor för uppförande av ny laboratoriebyggnad för Sveriges geologiska undersökning samt omändring av riksmuseets panncentral.

Departementschefen framhåller, att geologiska undersökningens laboratorielokaler är i hög grad otidsenliga. För att undersökningens verksamhet skall kunna bedrivas på ett effektivt sätt är det angeläget, att en förbättring av lokalerna kommer till stånd. Med hänsyn härtill tillstyrker departementschefen byggnadsstyrelsens förslag till nybyggnad för undersökningens laboratorier, vilket framlagts efter samråd med undersökningens chef.

Den av byggnadsstyrelsen föreslagna moderniseringen av riksmuseets panncentral torde, framhåller departementschefen vidare, böra genomföras. Efter samråd med chefen för ecklesiastikdepartementet förordar departementschefen, att medel för detta ändamål anvisas i nu förevarande sammanhang.

Byggnadsstyrelsens medelsberäkningar synes departementschefen icke ge anledning till erinran.

Utskottet tillstyrker, att de av departementschefen angivna arbetena komma till stånd. Mot de verkställda kostnadsberäkningarna synes icke något vara att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Nybyggnad vid Frescati för Sveriges geologiska undersökning m. m.* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 1 610 000 kronor.

2:o) **Säkerhetsanstalter för sjöfarten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 4) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 475 000 kronor.

Utskottet, som i sitt denna dag avgivna utlåtande nr 27 tillstyrker, att medel å driftbudgeten under tionde huvudtiteln anvisas till säkerhetsanstalter för sjöfarten, får med åberopande av vad därvid anförts hemställa,

att riksdagen må till *Säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 475 000 kronor.

Statens utlåningsfonder.

3:o) **Lotsverkets båtlånefond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 4 och 5), vilket innebär, att fonden för nästa budgetår tillföres samma belopp som för löpande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lotsverkets båtlånefond* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Fonden för förslag till statsverket.

4:o) **Dispositionsanslag för legodriften vid vissa staten tillhöriga gruvor i Västerbottens län.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6, s. 6—11) att såsom Dispositionsanslag för legodriften vid vissa staten tillhöriga gruvor i Västerbottens län för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 920 000 kronor.

Den s. k. legodriften vid vissa staten tillhöriga eller till staten upplåtna gruvor i Västerbottens län, vilken under en följd av år varit anordnad i enlighet med särskilda avtal mellan kommerskollegium och Bolidens gruvaktiebolag, har, framhåller departementschefen, hittills haft och torde under åtskillig tid framåt komma att ha icke ringa betydelse för landets försörjning med bl. a. koppar. Även i ekonomiskt avseende har legodriftens resultat ur statens synpunkter hittills varit tillfredsställande. Sålunda kan såväl täckning för gjorda kapitalutlägg och ränta å nedlagt kapital som en icke obetydlig nettovinst beräknas ha erhållits genom statsverkets intäkter av legodriften.

Med hänsyn till vad nu anförts och till vad som föreskrivits i avtal med

Bolidens gruvaktiebolag synes departementschefen medel böra ställas till förfogande för att möjliggöra, att legodriften kan fortgå i oförändrad omfattning, så länge nu kända malmtillgångar det medger. Medel synes vidare böra avses för geologiska undersökningar i syfte att utröna eventuell förekomst av malmtillgångar, som är belägna invid de nu bearbetade fyndigheterna och som av denna anledning bör tillgodogöras i anslutning till gruvdriften i övrigt. För ifrågavarande ändamål erfordras enligt kommerskollegium för nästa budgetår ett sammanlagt belopp av 920 000 kronor. Mot kollegiets beräkning av ifrågavarande medelsbehov har departementschefen icke något att erinra.

Kommerskollegium har föreslagit, att kostnaderna för ändamål av nyss berört slag skulle bestridas med anlitan av kronan tillkommande överskott av legodriften. Detta har skett i ett undantagsfall, då det var fråga om arbeten, som icke utan avsevärd olägenhet kunde uppskjutas till dess medel anvisats i sedvanlig ordning. Departementschefen anser sig icke böra förorda, att det av kollegium i första hand föreslagna finansieringssättet kommer till mera regelmässig användning. Här avsedda medel torde alltså enligt departementschefen böra ställas till kollegiets förfogande från anslag å riksstaten. För att vinna en ur affärsmässiga synpunkter önskvärd rörelsefrihet beträffande medlens disposition torde anslaget böra uppföras såsom ett särskilt dispositionsanslag för legodriften vid vissa staten tillhöriga gruvor i Västerbottens län. Därvid förutsattes, att å anslaget tillgängliga medel skall kunna disponeras i huvudsaklig överensstämmelse med de regler, som tillämpas i fråga om exempelvis kommunikationsverkens dispositionsanslag. För nästa budgetår bör enligt departementschefen anslaget uppföras med förutnämnda, av kommerskollegium äskade belopp av 920 000 kronor.

Utskottet finner sig på av departementschefen anförda skäl böra tillstyrka den äskade medelsanvisningen och har icke något att erinra mot det föreslagna finansieringssättet eller mot vad departementschefen i samband därmed anför.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom *Dispositionsanslag för legodriften vid vissa staten tillhöriga gruvor i Västerbottens län* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 920 000 kronor.

Diverse kapitalfonder.

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond.

5:o) Anordnande av en bombsäker oljelagringsanläggning. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7, s. 11 och 12) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 4 800 000 kronor.

Riksdagen har för ändamålet hittills anvisat sammanlagt 17 700 000 kronor.

Den slutliga anläggningskostnaden uppskattas nu till omkring 25,5 miljoner kronor mot tidigare 22 miljoner kronor. Härtill kommer en räntekostnad för tiden intill den 30 juni 1953 av ca 230 000 kronor.

För att begränsa medelsbehovet har riksnämnden tills vidare uppskjutit byggandet av en av cisternerna. Inom riksnämnden överväges f. n., huruvida viss del av anläggningen kan överföras till annan myndighet.

För planenligt fortsättande av byggnadsarbetena under nästa budgetår erfordras enligt förslag av riksnämnden 6 500 000 kronor. Härjämte hemställer riksnämnden om anvisande av dels 160 000 kronor för maskeringsåtgärder, dels 140 000 kronor för utredning om viss oljeledning.

Departementschefen framhåller, att innan slutlig ställning tagits till frågan huruvida någon del av anläggningen skall övertagas av annan myndighet, medel icke bör anvisas för arbeten inom denna del. Det av riksnämnden angivna anslagsbehovet kan vid sådant förhållande reduceras med 2 miljoner kronor.

Departementschefen tillstyrker nämndens förslag att medel anvisas för maskeringsåtgärder samt för utredning om viss oljeledning.

Anslaget bör alltså enligt departementschefen för nästa budgetår uppföras med 4 800 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Anordnande av en bombsäker oljelagringsanläggning* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 4 800 000 kronor.

6:o) **Anordnande av ytterligare en bombsäker oljelagringsanläggning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8, s. 12 och 13) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Riksdagen har för ändamålet hittills anvisat sammanlagt 5 500 000 kronor.

Utskottet tillstyrker, att medel för ändamålet anvisas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Anordnande av ytterligare en bombsäker oljelagringsanläggning* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

7:o) **Anordnande av bombsäker smörjoljefabrik m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9, s. 13) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 2 500 000 kronor.

Riksdagen har för ändamålet hittills anvisat sammanlagt 6 300 000 kronor. Kostnaderna för anläggningen beräknas nu till 9 400 000 kronor mot tidigare 8 300 000 kronor.

Utskottet tillstyrker, att för fortsättning av byggnadsarbetena anslag anvisas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Anordnande av bombsäker smörjolfabrik m. m.* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 2 500 000 kronor.

8:o) **Anordnande av lagringsutrymme för mörka oljor.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10, s. 14) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

För ändamålet har riksdagen hittills anvisat 5 500 000 kronor.

Utskottet tillstyrker, att medel för fortsatta arbeten anvisas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Anordnande av lagringsutrymme för mörka oljor* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Uppskjutna frågor.

9:o) Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande i fråga om nedan nämnda av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

punkten 4: Fonden för lån till företagareföreningar m. fl. samt

punkten 5: Aktieteckning i Norrbottens järnverk aktiebolag;

vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 19 februari 1954.

På statsutskottets vägnar:

KARL WARD.

Närvarande: se under utlåtandet nr 25.